

فقه اسلامی - 21

احکام تربیتی

نماز

قرائت

مسئله 1 - منظور از قرائت این است که در رکعت اول و دوم نماز ، سوره حمد و یک سوره دیگر قرآن خوانده شود و در رکعت سوم و چهارم، سوره حمد یا جمله "سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر" خوانده شود.

مسئله 2 - در رکعت اول و دوم نمازهای واجب یومیه باید بعد از تکبیرة الاحرام سوره حمد و بعد از آن بنا بر احتیاط واجب، يك سوره كامل از قرآن مجید را بخواند.

مسئله 3 - سوره دوم که پس از حمد می خواند ، نباید یکی از سوره هایی باشد که آیه سجده واجب در آنها قرار دارد یعنی : سوره الم سجده - سوره حم سجده (فصلت) - سوره والنجم و سوره اقرأ (علق).

مسئله 4 - نظر به اینکه دو سوره «فیل» و «ایلاف» يك سوره حساب می شود و همچنین دو سوره «والضحی» و «الم نشرح» نیز یک سوره به حساب می آید، بنا بر این نباید به یکی از آن دو سوره اکتفاء کند و اگر یکی از آنها را خواند باید دومی را نیز در همان رکعت بخواند.

مسئله 5 - در تنگی وقت یا در جایی که ترس از دزد یا درنده ای باشد می تواند سوره دوم پس از حمد را ترك کند و همچنین در جایی که عجله برای کار مهمی داشته باشد یا بیماری او اقتضاء کند.

مسئله 6 - واجب است قرائت حمد قبل از سوره باشد و اگر عمداً برخلاف این انجام دهد نمازش باطل است. اما اگر از روی فراموشی و اشتباه باشد، چنانچه قبل از رکوع یادش بیاید باید برگردد و درست بخواند، و اگر بعد از رسیدن به حد رکوع یادش بیاید نمازش صحیح است.

مسئله 7 - اگر حمد یا سوره یا هر دو را فراموش کند، چنانچه قبل از رکوع یادش بیاید باید آن را بخواند؛ ولی اگر پس از رسیدن به حد رکوع یا بعد از آن یادش بیاید، نمازش صحیح است.

مسئله 8 - هرگاه بعد از شروع سوره که بعد از حمد خوانده می شود، آیات بعدی را فراموش کند، یا از جهت طولانی بودن آن و تنگی وقت نتواند به آن ادامه دهد، می تواند آن را رها کند و سوره دیگری را بخواند.

مسئله 9 - واجب است مردان حمد و سوره نماز صبح و مغرب و عشا را بلند و حمد و سوره نماز ظهر و عصر را آهسته بخوانند، مگر بسم الله الرحمن الرحيم. زنان نیز باید حمد و سوره نماز ظهر و عصر را آهسته بخوانند، اما حمد و سوره نماز صبح و مغرب و عشا را می توانند بلند یا آهسته بخوانند.

مسئله 10 - هرگاه در جایی که باید قرائت را بلند بخواند عمداً آهسته بخواند یا در جایی که باید آهسته بخواند عمداً بلند بخواند نمازش باطل است، ولی اگر از روی فراموشی باشد، صحیح است.

مسئله 11 - باید قرائت و ذکر نماز را صحیح بخواند و اگر نمی داند یاد بگیرد، اما کسانی که نمی توانند تلفظ صحیح را یاد بگیرند باید همانطور که می توانند بخوانند.

مسئله 12 - در رکعت سوم و چهارم نمازهای سه رکعتی و چهار رکعتی، مخیر است که حمد بخواند (بدون سوره) یا تسبیحات اربعه یعنی «سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ

اَكْبَرُ» بگوید، و مستحب است سه مرتبه تسبیحات را بخواند. همچنین می تواند در يك رکعت حمد و در رکعت دیگر تسبیحات بگوید.

مسئله 13 - بنا بر احتیاط واجب، در رکعت سوم و چهارم نماز، حمد یا تسبیحات اربعه را آهسته بخواند.

مسئله 14 - اگر در رکعت اول و دوم نماز به گمان این که رکعت سوم و چهارم است تسبیحات بگوید، چنانچه پیش از رکوع متوجه شود باید برگردد و حمد و سوره بخواند و اگر در رکوع یا بعد از آن بفهمد نمازش صحیح است.

مسئله 15 - اگر در رکوع یا بعد از آن شك کند که تسبیحات را خوانده یا نه، اعتنا به شك نکند، اما اگر هنوز به اندازه رکوع خم نشده باید برگردد و بخواند.

مسئله 16 - مستحب است در رکعت اول نماز پیش از خواندن حمد بگوید: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» .

مسئله 17 - کسی که تازه به اسلام گرویده است و هنوز حمد و سوره را یاد نگرفته ، می تواند تا مادام که یاد نگرفته است، بجای قرائت در هر رکعت تسبیح بگوید.

مسئله 18 - هرگاه یک زن امامت نماز جماعت زنان را بر عهده داشته باشد، مستحب است حمد و سوره را در رکعت اول و دوم نمازهای صبح ، مغرب و عشاء در حدی که خودش صدای خود را بشنود، بلند بخواند.